

A woman with dark curly hair, wearing a dark turtleneck, is holding a green zip-up jacket. She is in a warehouse or sorting center, with shelves of clothes and equipment visible in the background. A large green circular graphic is overlaid on the right side of the image.

Afval beperken, werk genereren en kosten besparen met circulair textiel

Rivierenlands textiel van afval naar grondstof. Voor, door en met inwoners en bedrijven en de oprichting van een textielsorteercentrum. Het zorgt voor **30 betaalde banen** en **60 ontwikkelplekken** per jaar, verlaagt de CO2-uitstoot en **versterkt de lokale circulaire economie**. Financieel aantrekkelijk, want Rivierenland kan al in 4 jaar naar een positieve businesscase toewerken. Rivierenland voldoet daarmee, voor textiel, aan de overheidsopgave om in 3 stappen geheel circulair te worden. En milieuwinst te realiseren voor de regio. Een kwestie van aan de slag gaan.

De aanpak

Opstarten met hulp en doorpakken door de markt

2Switch, Avri en Werkzaak starten CIRTEX op. Met menskracht, kennis en vanuit Avri en Werkzaak met ieder 350.000 euro als lening voor de opstartkosten en dekking van de exploitatietekorten in de eerste jaren. Bedoeld om het project van de grond te krijgen. Zodra 2switch en overige aan te sluiten marktpartijen het zelfstandig kunnen, verandert de rol van Avri en Werkzaak en trekken zij zich terug uit de coöperatie. Avri blijft zich dan richten op de inzameling van textiel en Werkzaak blijft zorgdragen voor de werving en plaatsing van medewerkers. De resterende leningen worden dan terugbetaald door de coöperatie aan Avri en Werkzaak, waarmee het financiële risico voor de oprichters beperkt is.

Geld en maatschappelijke opbrengst

In vier jaar van 200.000 euro tekort naar een positief resultaat. Circulair kan kostentechnisch goed uitpakken. De aanpak met CIRTEX zorgt ervoor dat Rivierenland van een tekort op textielafval naar een plus gaat. Daar is vier jaar voor nodig. Het plan is in de Regio Deal voor Rivierenland beloond met 100.000 euro voor de 1e verkenning. Er is kans op een Europese subsidie.

*Willem Huntink Provincie Gelderland:
'Bedankt voor het toezenden van het plan. Het ziet er indrukwekkend uit!'*

*Ik zorg dat het bij gedeputeerde
Christianne van der Wal onder de
aandacht komt, ook in relatie tot de
Regio Deal. Het plan biedt ook
mogelijkheden voor EU subsidiëring.'*

**675.000 euro
besparing
aan uitkeringen per jaar**

**30 mensen x 15.000 =
450.000 euro**

**60 mensen 25% uitstroom
15 x 15.000 = 225.000**

En er is meer

- Een uitkering kost de gemeenschap **15.000 euro per jaar.**
- **30 mensen** die een betaalde baan krijgen bij CIRTEX
- **60 mensen** die zich bij CIRTEX kunnen ontwikkelen.
- Iedereen doet mee in de samenleving. CIRTEX draagt bij aan de inclusieve arbeidsmarkt. Iemand die meedoet, doet minder beroep op zorg en andere regelingen en is zelfredzaam.
- Werkgelegenheid in eigen regio door versterken van de regionale economie en brede welvaart.
- Versterken van kwetsbare mensen bij het ontdekken en ontwikkelen van talent.
- Circulariteit is goed voor ons milieu en een schone en leefbare aarde.
- Stabiele prijzen van deze grondstofstroom voor Avri en daarmee positief voor alle inwoners.

Waarom circulair textiel in Rivierenland?

Een goed georganiseerde keten voor circulair textiel beperkt de hoeveelheid textielafval uit de regio tot een minimum, bespaart kosten en levert maatschappelijke meerwaarde op. Het geeft textiel een tweede leven omdat goede kleding naar kringloopwinkels gaat. Uit het overige textiel maken (regionale) verwerkers garens en grondstoffen voor toepassing in nieuwe producten. Het nieuwe textiel is geschikt voor (bedrijfs)kleding voor regionale bedrijven en van de nieuwe grondstoffen wordt buitenmeubilair gemaakt dat past in de openbare ruimte van gemeenten.

Cirtex

In Rivierenland wil de coöperatie CIRTEX dit realiseren. CIRTEX staat voor Circulair textiel sorteercentrum Rivierenland. CIRTEX houdt de cirkels klein en vermindert CO2-uitstoot. Hartstikke goed voor het milieu! Het draagt bij aan de circulaire economie en biedt werkgelegenheid voor veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Inwoners, bedrijven en gemeenten zijn de afzetmarkt voor buitenmeubilair, schuttingen, herbruikbare kleding (ook in te zetten als armoedebestrijding) en (bedrijfs)kleding gemaakt van de nieuwe garens.

*Dat maakt de cirkel rond.
Dat is circulair en goed voor onze aarde!*

Samenwerken en versterken Voor, door en met inwoners en bedrijven

Samenwerken is de basis. Drie partijen zijn actief betrokken bij de oprichting van de coöperatie:

- Avri als afvalinzamelaar;
- Zswitch als maatschappelijk ondernemer met kringloopwinkels in Rivierenland;
- Werkzaak Rivierenland voor inclusieve arbeid.

Er is voor een coöperatie gekozen op basis van juridisch en fiscaal advies. Een coöperatie maakt een publiek private samenwerking mogelijk met ruimte voor in en uitstappen van toekomstige ketenpartners.

De drie partijen initiëren actief de samenwerking met andere kringloopwinkels (in plaats van met hen concurreren), textielverwerkers, creatieve en innovatieve ateliers en (sociale) ondernemers in de Rivierenlandse gemeenten. Dat is zelfs een voorwaarde voor een circulaire textielketen in Rivierenland en om bij te dragen aan productthergebruik, werkgelegenheid en leefbaarheid (armoedebestrijding).

Textielwereldhandel is ondoorzichtig

Textiel uit Rivierenland gaat nu in de vrachtwagen van Avri naar een textielverwerker in het land die het in de textielwereldhandel aanbiedt. De transportkosten zijn hoog. De opbrengst voor Avri fluctueert door prijsinstabiliteit in de wereldhandel en omvat veel transportbewegingen en daardoor CO2-uitstoot. Veel textiel gaat bijvoorbeeld naar Afrika. Het is onduidelijk wat er met het textiel gebeurt en onder welke omstandigheden. Dit kan en moet beter en transparanter door regionaal meer regie op de keten te voeren.

1.8 miljoen kilo textiel in Rivierenland

Textiel is een hele grote milieubelaster. In Rivierenland wordt per inwoner 8 kilo textiel per jaar naar één van de 120 inzamelbakken gebracht. In totaal 1.8 miljoen kilo. Dit is geen afval. Het is grondstof die inwoners doneren en waaruit meerwaarde kan ontstaan.

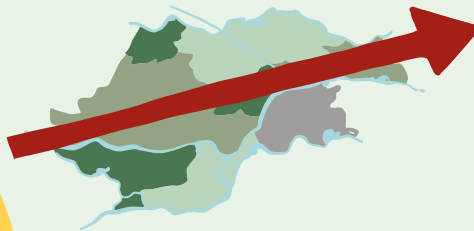
HUIDIGE SITUATIE

Gebruikte kleding

Verkocht elders in Nederland

Naar Afrika, waar het onduidelijk is wat er met textiel gebeurt

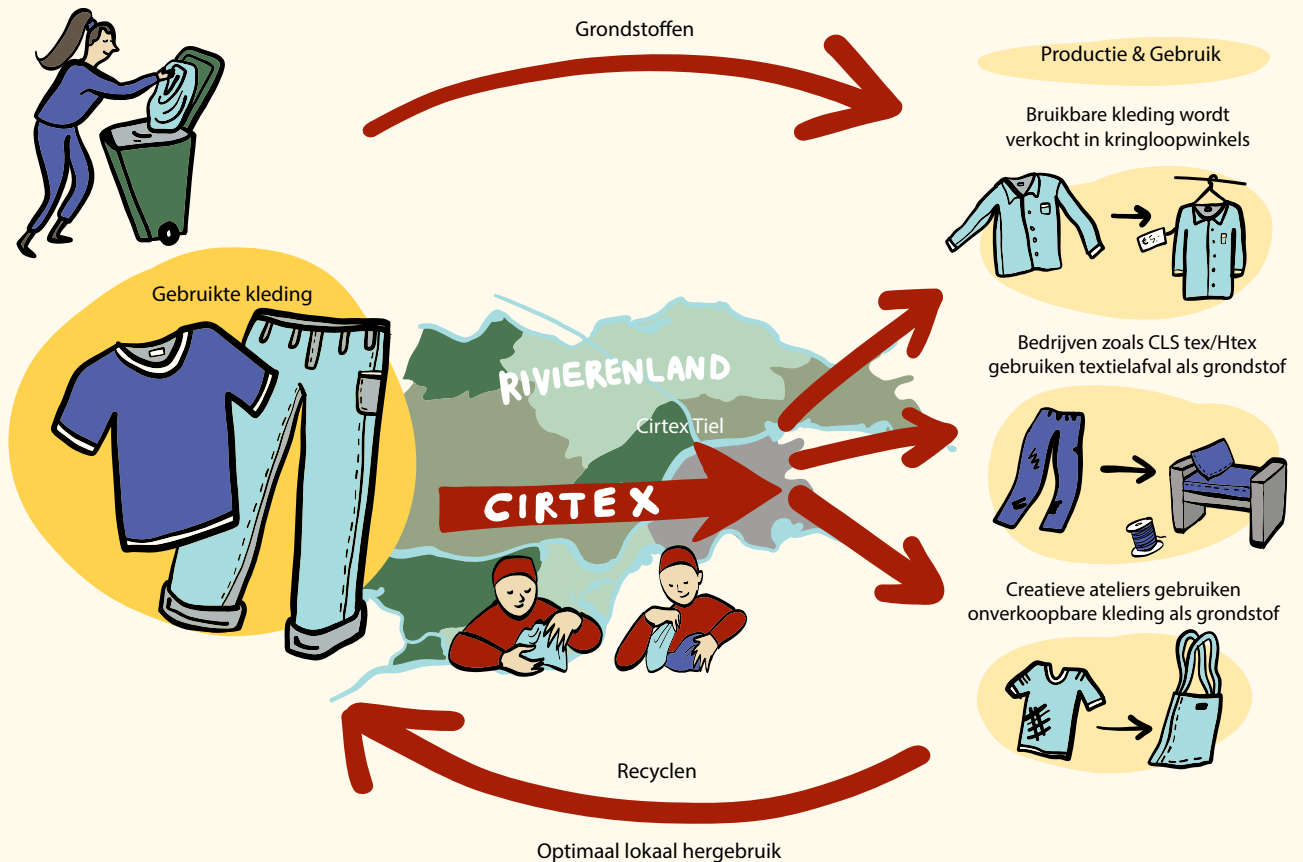

- Avri transporteert textiel uit de regio
- Nauwelijks regionale werkgelegenheid
- Hoge prijsinstabiliteit in de wereldhandel
- Minder draagbare kleding in de kringloopwinkels voor mensen met een smalle beurs en armoedebestrijding (verstrekking kleding)
- Geen stimulans voor lokaal, sociaal en circulair ondernemerschap en ketensamenwerking
- Vervuilende textiel industrie blijft

Upcycling

Een vorm van recycling is upcycling. Een onbruikbaar product wordt verwerkt tot een nieuw product dat meer waarde heeft dan daarvoor, zoals een nieuwe tas van oude denim.

TOEKOMSTIGE SITUATIE

- Avri transporteert textiel naar het textielsorteercentrum in Tiel
- Een vaste marktconforme prijs die inzamel kosten dekt en prijsstabiliteit geeft
- **90 talenten** van Werkzaak sorteren het textiel - **30 betaalde banen** en **60 ontwikkelplekken**
- 2Switch stuurt de sorteercentrale aan vanuit haar jarenlange expertise
- **Zeer beperkt restafval** door circulaire systeem met herdraagbare kleding, upcyclen naar nieuwe producten en grondstoffen
- Voorbereid op Rijks eisen en regels - klimaatakkoord 50% circulair in 2025, 75% in 2030 en 100% in 2050
- Verkoop in eigen regio om **de circulaire keten te sluiten**
- Kansen voor regionale sociale ondernemers
- Meer grip op de textielketen en daardoor **vermindering van vervuiling**

Lokale banen door circulair textiel

Regionaal textiel circuleren, genereert werk voor kwetsbare mensen die moeilijk aan werk komen. Het biedt 30 betaalde banen en 60 ontwikkelplekken, waardoor mensen kunnen doorstromen en uitstromen naar andere werkgevers. Een textiel-sorteercentrum is bij uitstek geschikt om bij mensen technische en sociale vaardigheden te ontwikkelen. De talenten van Werkzaak komen optimaal tot hun recht en vergroten hun kansen enorm.

Voorbeeld circuleren

Herbruikbare kleding naar de kringloopwinkels in Rivierenland

CIRTEX verkoopt tenminste 100.000 kilo herbruikbare kleding in de regio via 2switch en andere kringloopwinkels. 2switch heeft de intentie om naast Tiel nog een winkel in de regio te openen. Er wordt gestuurd op een professionele sortering en verkoop van kleding met de inzet van talenten van Werkzaak. De prijzen voor gesorteerd textiel zijn marktconform.

Voorbeeld circuleren

Nieuwe grondstoffen uit resterend textiel maken

HTEX uit Tiel en CLS-Text uit Elst ontwikkelden een geavanceerde technologie om van resttextiel weer hoogwaardige grondstoffen te maken. Ze maken uit oude kleding garens waar weer nieuwe kleding van gemaakt kan worden. Uit een mix van resttextiel en ingezameld plastic maken ze granuliet. Met dit granuliet kun je allerlei producten maken zoals telefoonhouders en buitenmeubilair, schuttingen en rijplaten.

Voorbeeld circuleren

Upcyclen van 2e keuze textiel van afval naar tas

Resttextiel wordt door diverse ondernemers in grondstoffen en nieuwe producten omgezet. Naaiateliers als Olga's Atelier in Culemborg en Elliz in Company in Zaltbommel maken bijvoorbeeld tassen en kleden. De Coöperatie van Makers in Culemborg assembleert buitenmeubilair uit platen van granuliet (samenvoeging van textiel en plastics). De toepassingen zijn eindeloos en stimuleert daarmee de bloei van sociaal, creatief en circulair ondernemerschap en werkgelegenheid.

Meer informatie

Avri Cees Brouwer | brouwer@avri.nl

2Switch Onno in 't Veld | o.intveld@2switch.nl

Werkzaak Rivierenland Theo Niënhaus | tnienhaus@werkzaakrivierenland.nl

